

Pre-initiatiefase

In de pre-initiatiefase wordt een procesopdracht gemaakt op basis van vastgesteld MJGP/SOR. Het project wordt beschreven in een concept opdracht waarin de scope, het resultaat, de planning en het budget wordt beschreven. De concept opdracht wordt gecheckt bij verschillende afdelingen op beleidsuitgangspunten, op gebiedswensen, op communicatie, op financieel vlak en op technisch vlak. Daarnaast wordt gecheckt op beschikbare capaciteit.

Producten:	Concept en definitieve Procesopdracht (PO).
Communicatie:	In deze fase is er doorgaans nog geen communicatie met de omgeving vanuit het project.
Doorlooptijd:	De doorlooptijd van deze fase is 1 tot 3 maanden.
Organisatie:	De wethouder is bestuurlijk opdrachtgever. De ambtelijk opdrachtgever is verantwoordelijk voor dit proces en stemt af met alle daartoe benodigde (vak-)afdelingen.
Financiën:	Dekking van de projecten wordt gepland in het investeringsprogramma. Een check moet plaatsvinden of het voorbereidingskrediet al is vrijgegeven.
Besluitvorming:	Er vindt afstemming plaats of alle capaciteit beschikbaar is voor deze opdracht en of het proces daadwerkelijk gaat lopen. De bestuurlijk opdrachtgever wordt over de procesopdracht ingelicht.

Initiatieffase

In de initiatieffase wordt de strategie voor het maken van het project bedacht en vastgelegd in het plan van aanpak. Daarnaast vindt een integrale verkenning plaats van het project waarbij gekeken wordt waar het aansluit bij het vigerende beleid en waar het project mogelijk niet aan kan voldoen.

- Producten:** In deze fase worden de volgende producten gemaakt: Plan van Aanpak (PvA), Participatie- en InspraakPlan (PIP), risicoanalyse, inkoopstrategie. Bij grote herinrichtingen is een ruimtelijke verkenning gewenst om dilemma's op te sporen. Daarnaast komt er een startnotitie naar de raad waarin het proces wordt geschetst en waarin de dilemma's worden aangestipt indien aanwezig. De fase wordt afgesloten met een fasedocument, dat is een korte evaluatie van deze fase en een vooruitblik op de volgende fase.
- Communicatie:** In de initiatieffase wordt een Participatie- en Inspraakplan (PIP) opgesteld, waarbij de focus in deze fase op de stakeholderanalyse en de participatie strategie ligt.
- Doorlooptijd:** De doorlooptijd van deze fase is ca 4-7 maanden.
- Organisatie:** De wethouder is bestuurlijk opdrachtgever. De opdrachtgevers van BBOR zijn de ambtelijk opdrachtgever, de procesmanager van PCM de ambtelijk opdrachtnemer. De driehoek bestuurlijk opdrachtgever/ ambtelijk opdrachtgever/ opdrachtnemer blijft hetzelfde gedurende alle fases na de pré-initiatieffase. Er wordt een procesteam samengesteld, uit verschillende afdelingen, zodat het project integraal benaderd wordt. Voor verschillende fases kan dit procesteam verschillen. Daarnaast betreft het procesteam de benodigde overige vakafdelingen bij de totstandkoming van de producten.
- Financiën:** Bij grote herinrichtingsprojecten die gepland staan in het investeringsplan moet het voorbereidingskrediet worden vrijgegeven om met het project te kunnen beginnen. Het is sneller als dit al in of voor de pre-initiatieffase is gebeurd.
- Besluitvorming:** De gemeenteraad geeft het voorbereidingskrediet vrij (uiterlijk in deze fase). De (bestuurlijk) opdrachtgever neemt kennis van het PvA en PIP. B&W stuurt informatienota met startnotitie over start project naar commissie om aan te geven dat dit project start en waar het over gaat. De opdrachtgever beslist over het fasedocument en er vindt afstemming plaats over de in te zetten capaciteit voor de volgende fase (die in het fasedocument staat).

Definitiefase

In de definitiefase worden de uitgangspunten en randvoorwaarden nader verkend en vertaald naar een eisenverzameling (klanteisen en programma van eisen) en een schets. Mogelijke dilemma's die hierbij naar voren komen worden vertaald in varianten en daartussen wordt gekozen.

- Producten:** Opdracht aan het ingenieursbureau, de vereiste onderzoeken worden gedaan, klanteisenspecificatie, programma van eisen en een schets wordt gemaakt. De fase wordt afgesloten met een fasedocument.
- Communicatie:** Uitvoering van het PIP. In deze fase wordt een communicatieplan gemaakt. In deze fase worden ook met de stakeholders klanteisengesprekken gevoerd.
- Doorlooptijd:** De doorlooptijd van deze fase is ca 3-6 maanden.
- Organisatie:** Er wordt een procesteam samengesteld uit verschillende afdelingen, zodat het project integraal benaderd wordt.
- Het ingenieursbureau krijgt de opdracht voor dit project in deze fase en gaat met de gemeente de gesprekken aan met de stakeholders en inventariseert alle eisen die voor het project gelden.
- Financiën:** Er wordt gewerkt binnen het voorbereidingskrediet
- Besluitvorming:** Indien bij het maken van de PVE schets dilemma's naar voren komen of al in eerdere fases zijn signaleerd, kiest de bestuurlijk opdrachtgever hierin, mogelijk in afstemming met college en/of Raad. Dat laatste indien het duidelijk ook financiële gevolgen heeft.
- Het ruimtelijk en functioneel PVE wordt aan de staf aangeboden en al naar gelang de reikwijdte ook ter besluitvorming aan college en raad aangeboden. Denk hierbij aan een Masterplan.
- De opdrachtgever beslist over het fasedocument en er vindt afstemming plaats over de in te zetten capaciteit voor de volgende fase (die in het fasedocument staat).

Ontwerpfase

In de ontwerpfase wordt vanuit het project geparticipeerd en worden de plannen uitgewerkt binnen de in de vorige fase vastgestelde randvoorwaarden tot een voorlopig ontwerp (VO) en na inspraak tot een definitief ontwerp (DO).

Producten: Voorlopig ontwerp en definitief ontwerp en een fasedocument. In veel gevallen zal in deze fase ook opdracht verstrekt worden aan de aannemer.

Communicatie: Uitvoering van het PIP. Er worden meerdere communicatiemiddelen en momenten gebruikt, zoals de projectenpagina. Op basis van de schets uit de vorige fase vindt participatie met de betreffende straat of wijk plaats. Tevens vindt op basis van het VO de inspraak plaats.

Doorlooptijd: De doorlooptijd van deze fase is ca 5-12 maanden.

Organisatie: Er wordt een procesteam samengesteld, uit verschillende afdelingen, zodat het project integraal benaderd wordt.

Het ingenieursbureau maakt de ontwerpen welke via het ambtelijke procesteam worden getoetst bij de verschillende vakafdelingen, de DDO partners en eventueel de ARK.

Vanuit het raamcontract is het de bedoeling de vaste aannemers vroeg in het proces te betrekken om de kennis van de markt binnen te halen. In deze fase kan de aannemer al middels bijv. een bouwteamovereenkomst ingeschakeld worden.

Financiën: Er wordt nog steeds vanuit het voorbereidingskrediet gewerkt. Wel worden bij VO en DO nieuwe specifiekere ramingen gemaakt waarmee gekeken wordt of binnen het budget wordt gebleven, de scope moet worden aangepast of het budget moet worden verruimd.

Besluitvorming: Het vrijgeven van het VO voor inspraak is een collegebevoegdheid.

Het vaststellen van het DO is een collegebevoegdheid.

Het vrijgeven en of het ophogen van het uitvoeringskrediet (meestal in samenhang met DO) is een raadsbevoegdheid. De opdrachtgever beslist over het fasedocument en er vindt afstemming plaats over de in te zetten capaciteit voor de volgende fase (die in het fasedocument staat).

Vorbereidingsfase

In de voorbereidingsfase worden voorbereidingen getroffen om het definitieve ontwerp te realiseren. Het project wordt aanbesteed/gegrond aan een (van de vaste) aannemer(s) middels een aanbesteding, minicompetitie of 1-op-1, afhankelijk van de geraamde uitvoeringskosten. Indien al eerder een aannemer is geselecteerd volgt een aanbieding en opdrachtbrief. Daarna bereidt de aannemer de werkzaamheden voor inclusief de benodigde vergunningen.

- Producten:** Technisch uitvoeringsontwerp (UO), uitvoeringscontract, gunningsbesluit, diverse uitvoeringsdocumenten van de aannemer (uitvoeringsplan, BLVC, projectmanagementplan).
- Communicatie:** Uitvoering van het PIP. Waarbij in elke fase wordt bekeken of het PIP moet worden bijgesteld. Communicatie blijft aandachtspunt
- Doorlooptijd:** De doorlooptijd van deze fase is ca 4-18 maanden (18 in geval van uitgebreide omgevingsvergunning).
- Organisatie:** Er wordt een procesteam samengesteld, uit verschillende afdelingen, zodat het project integraal benaderd wordt.
- De grootste hoeveelheid werk in deze fase ligt bij het ingenieursbureau en/of bij de aannemer.
- Financiën:** Deze fase wordt betaald uit het uitvoeringskrediet. Dat moet in de vorige fase zijn vrijgegeven.
- Besluitvorming:** De aanbesteding gaat volgens de wettelijke regels via het ambtelijk apparaat, (ambtelijk) opdrachtgever wordt geïnformeerd op regelmatige basis.
- Indien een omgevingsvergunning nodig is, zou het kunnen dat B&W een besluit dient te nemen op deze vergunning.
- Indien de inschrijving van de aannemer het uitvoeringsbudget overschrijdt, wordt het benodigde budget gevraagd aan de raad.*
- * Door het vroegtijdig betrekken van de aannemer in het proces wordt de DO raming nauwkeuriger en wordt geprobeerd dit te voorkomen.

Realisatiefase

In de realisatiefase wordt het project gerealiseerd (inclusief nazorg), geëvalueerd en afgesloten.

Producten:	Realisatie volgens uitvoeringsplan aannemer inclusief nazorg. Er vindt een overdracht naar de lijnorganisatie plaats middels opleverdossier en revisietekeningen.
Communicatie:	Bereikbaarheid, Leefbaarheid, Veiligheid en Communicatieplan (BLVC plan) uitgevoerd door de aannemer.
Doorlooptijd:	De doorlooptijd van deze fase is ca 6 maanden -2 jaar (afhankelijk van grootte kan het langer duren).
Organisatie:	Er wordt een procesteam samengesteld, uit verschillende afdelingen, zodat het project integraal benaderd wordt. De grootste hoeveelheid werk in deze fase ligt bij de aannemer. Het ingenieursbureau is verantwoordelijk voor contractmanagement/ toezicht en directievoering (afhankelijk van contract).
Financiën:	Uit het uitvoeringskrediet
Besluitvorming:	De bestuurlijk opdrachtgever wordt meegenomen bij de oplevering en krijgt rapportage na afloop van project.